Tác Giả: Nguy□n Th□□ng Chánh
Chúa Nhật, 03 Tháng 7 Năm 2011 19:36

Th□t dê, ti□ng Anh g□i là chevon, đây là th□t dê t□ r□t ngon ng□t. Th□t nhi□u n□c, ít m□, ít cholesterol

Lu□t H□i Giáo cho phép đàn ông l□y 4 v□ vì th□ các qu□c gia theo đ□o H□i ăn th□t dê nhi□u . Tác g□a bài vi□t này cho bi□t ăn th□t dê ph□i u□ng r□□u Porto m□i phê. Ru□u Porto là lo□i r□□u vang, s□n ph□m c□a B□ Đào Nha (product of Portugal), 20 % alcohol volume v□i th□□ng hi□u Fonseca Porto bán t□i các liquor stores kh□p n□i . Giá c□ tùy theo r□□u m□i ch□ hay đ□ lâu năm.

Th□t dê c□u tinh c□a phe đàn ông

□ mi□n B□c VN, nghe nói có món tái dê r□t đ□c dáo. Món n□y mà ch□m v□i t□□ng b□n thì ch□c là h□t x□y ph□i bi□t, b□i v□y dân gian m□i có câu:

Tái dê ch□m v□i t□□ng b□n,
Ăn vào m□t mi□ng b□n b□n nh□ dê.
Đêm v□ v□ l□y t□ tê,
T□i mai ta l□i Tái dê t□□ng b□n

Còn món dê Hà nàm nghe đâu cũng thu□c lo□i ngo□i h□ng và huy□n bí l□m vì đ□□c ch□ bi□n t□ phôi dê con còn trong b□ng m□. Theo l□i đ□n c□a m□y tay nh□u, thì đây là món th□n s□u qu□ khóc ch□ c□n ăn th□ m□t l□n là trong ng□□i s□ nóng lên r□o r□c b□ng b□ng y nh□ h□i mình h□i còn trai tráng, dám làm s□p gi□□ng s□p chi□u h□t. Sao cái món n□y gi□ng cái món dã man ăn thai nhi c□a m□t s□ ng□□i Trung Qu□c quá v□y!... Quý b□n nào y□u bóng vía xin đ□ng xem nh□ng hình n□y trong Internet. Tác gi□ cũng h□i nghi ng□ v□ s□ xác th□c và t□ h□i có ph□i đây là nh□ng hình c□a phe đ□i l□p Pháp Luân Công tung ra chăng?

Ngh□ ăn cũng l□m công phu

Qua thăm dò, các quán nh□u bên nhà cho bi□t đ□i khái là sau khi c□t c□, dê ph□i đ□□c thui b□ng l□a than, sau đó thì dùng n□□c sôi c□o s□ch tr□□c khi n□u thành món ăn…

Riêng ng□□i Hoa, h□ thích b□ chung v□i các ph□ li□u khác đ□ th□t thêm ph□n thanh ng□t và đ□ kh□ b□t mùi dê. Theo thông l□ bên nhà, cái gì đ□□c thiên h□ chi□u c□ nhi□u, cung không đ□ c□u, thì s□ có ng□□i tung ra hàng d□m. Th□t dê d□m chen chân v□i th□t dê thi□t không bi□t đâu mà r□.

T□i B□c M□, th□t dê th□□ng đ□□c dùng đ□ n□□ng barbecue, làm saucisse, ho□c đ□ chiên, v.v…

Dân B□c Phi và Á R□p r□t thích món méchoui t□c là dê ho□c c□u nguyên con đ□□c l□i qua thanh s□t và đem quay n□□ng trên l□a.

Th□t dê và đ□ tam khoái: m□t huy□n tho□i c□a Vi□t Nam

Có m□t đi□m đ□c bi□t □ đa s□ đàn ông Vi□t Nam, h□ nói đ□n món th□t dê là h□ liên t□□ng ngay đ□n ba cái v□ kia. Có l□ đây là tâm lý chung c□a b□n mày râu qua s□ thán ph□c thành tích super c□a «s□ ph□» hay «ông th□y» chăng?

M□i sáng, «ông th□y» đ□ng đi□m danh ngay phía ngoài c□a chu□ng. H□ n□□ng nào có d□u hi□u hot thì «ông th□y» phóng lên li□n, kh□i c□n ph□i m□i m□c lâu l□c lôi thôi.

Nghe b□n bè ai n□y đ□u ca t□ng món th□t dê quá c□ th□ m□c nên ng□□i vi□t vì tánh tò mò cũng đã dùng th□ đôi ba l□n, nh□ng sau m□i l□n ăn thì th□y nó cũng v□y mà thôi! Ch□c có th□ t□i mình ăn không đ□ li□u chăng?

Th□t dê đ□□c s□ d□ng □ kh□p m□i n□i trên th□ gi□i. M□nh nh□t là kh□i H□i giáo, Trung đông, dân Á r□p, Phi châu, Nam M□, dân vùng bi□n Caribbean, □n đ□, k□ đ□n là Hy l□p, Ý, Th□ nh□ k□ và Trung qu□c.

Riêng t□i VN, m□y năm tr□□c đây phong trào nuôi dê nuôi c□u đã n□ r□ lên r□t m□nh m□ trên kh□p c□ x□. Nh□ng ph□i bi□t, cái gì cũng v□y, c□n ph□i tuân theo lu□t cung c□u, b□i v□y cho nên đ□n năm 2007, thì nói chung tình hình nuôi dê bên nhà đang trên đà xu□ng d□c th□m th□□ng và đã có nhi□u nhà chăn nuôi đã b□ phá s□n r□i.

Th□t dê t□i Canada

T□i Canada, th□t dê ch□ y□u nh□m vào khách hàng H□i giáo và dân Á r□p.

Tác Giả: Nguy□n Th□□ng Chánh
Chúa Nhật, 03 Tháng 7 Năm 2011 19:36

Th□ tr□□ng dê s□ng, đ□□c phân làm b□n h□ng: 30lbs, 60lbs, 90lbs và 150lbs cân s□ng.
Đa s□ dê h□ th□t đ□u ph□i theo nghi th□c H□i giáo và th□t này đ□□c g□i là th□t halal.
Con v□t b□ chính tay ng□□i H□i giáo c□t c□ thay vì b□ b□n vào đ□u nh□ cách h□ th□t th□□ng l□ □ t□i các lò sát sinh Canada.

Th□ng kê năm 2001 cho bi□t, Canada có m□t đàn dê vào kho□ng 182.151 con. Nhu c□u th□t dê tăng r□t m□nh nhân nh□ng ngày l□ h□i tôn giáo nh□ l□ Ramadan c□a H□i giáo hay l□ Navadurgara c□a □n đ□ giáo.

S□ l□□ng th□t dê không đ□ cung □ng cho th□ tr□□ng nên Canada ph□i cho nh□p thêm th□t dê đông l□nh t□ Úc châu và t□ Tân Tây Lan.

Th□t dê t□i Hoa K□

TH□T CANH DÊ

B□ Canh nông Hoa k□ USDA cho bi□t, năm 2007 Hoa k□ có m□t đàn dê trên 3 tri□u con, trong s□ n□y 2,2 tri□u con là dê dùng đ□ sinh s□n (breeding) và s□ còn l□i là dê nuôi đ□ l□y th□t. Texas đ□ng đ□u v□ s□ dê nuôi (51%), k□ đ□n là Tennessee.

Năm 1993, gi□ng dê South African Boer goat đ□□c nh□p th□ng t□ Nam Phi đ□ g□y gi□ng. Boer goat đ□□c cho ph□i gi□ng v□i dê đ□a ph□□ng Spanish goat c□a Hoa K□ đ□ t□o ra nh□ng dòng dê có năng su□t th□t r□t cao.

Tuy v□i m□t đàn dê trên 3 tri□u con, nh□ng Hoa k□ h□ng năm cũng c□n ph□i nh□p thêm th□t dê. Năm 2006, 11.070 t□n th□t dê đ□□c nh□p c□ng t□ Úc châu và Tân Tây Lan.

Cùng v□i s□ di dân vào Hoa k□ không ng□ng gia tăng nhu c□u v□ th□t dê cũng theo đó mà tăng theo. Các l□ h□i tôn giáo c□a các s□c dân là d□p th□ tr□□ng th□t dê r□t b□n r□n.

Nói chung các d□p l□ nh□ Ph□c sinh (Eastern), Giáng sinh và T□t Tây, các lo□i dê t□ 10kg đ□n 60kg b□ h□ th□t r□t nhi□u.

L□ Ph□c Sinh: ch□ y□u là dê t□ l□i 15kg.

L□ Ramadan c□a H□i Giáo kéo dài m□t tháng, h□ ch□ đ□□c ăn tr□□c khi m□t tr□i m□c và sau khi m□t tr□i l□ng mà thôi. Dê s□ d□ng d□□i 30kg.

L□ Id al Adha: dùng dê t□ 30 đ□n 50kg.

Tác Giả: Nguy□n Th□□ng Chánh
Chúa Nhật, 03 Tháng 7 Năm 2011 19:36

L□ các s□c dân Caribbean: dê 30 - 40kg

T□t Tàu: chu□ng dê n□ng t□ 30 - 40kg

Các s□c dân Latino Nam M□ thích dê t□ (cabrito). N□u dê to h□n thì đ□□c quay n□□ng ki□u mechoui. Seco de Chivo là món th□t dê r□t th□□ng th□y trong nh□ng d□p l□ h□i c□a ng□□i Latino s□ng t□i Hoa K□.

M□t s□ Mexican American chu□ng th□t dê đ□ k□ ni□m l□ Cinco de Mayo (May 5)

□n đ□ k□ ni□m l□ Dassai: s□ d□ng dê d□c còn t□.

Ng□□i Do Thái cũng ăn th□t dê nh□ng con v□t ph□i đ□□c chính tay ông c□ đ□o c□a h□ (g□i là Rabin) c□t c□ và gi□t th□t theo nghi th□c Do Thái Giáo. Th□t n□y đ□□c g□i là th□t Kosher t□□ng t□ nh□ th□t Halal c□a bên phía H□i Giáo.

Tính ch□t c□a th□t dê

Th□t dê, ti□ng Anh g□i là chevon, đây là th□t dê t□ r□t ngon ng□t. Th□t nhi□u n□c, ít m□, ít cholesterol. Dê d□□i m□t tu□i cho th□t ngon nh□t. Nói chung, th□t dê sau khi n□□ng, ch□a ít ch□t béo bão hòa h□n th□t gà (đã đ□□c l□t da) và cũng còn ít h□n c□ th□t bò và th□t heo n□a. Tr□ ng□i duy nh□t là th□t dê có mùi khen khét, mùi dê nên nhi□u ng□□i không thích cho l□m. Đây là m□t đi□m h□i l□ vì dê mà không □a mùi dê.

Các ng□□i bán th□t t□i Canada có mách cách kh□ b□t mùi dê nh□ sau: l□y m□t tí gi□m, ho□c v□t hai trái chanh vào tô th□t dê, ch□ vô m□t ít d□u ăn, tr□n đ□u và đem c□t trong t□ l□nh trong vài gi□ đ□ng h□, mùi dê s□ b□t đi.

Cách khác là chúng ta có th□ dùng qu□ đ□ kh□ b□t mùi dê, ho□c lúc n□u th□t cho sôi thì v□t b□ b□t m□.

□ Vi□t Nam, ng□□i ta th□□ng kh□ mùi dê b□ng cách bóp th□t v□i m□t tí r□□u tr□ng có tr□n g□ng b□m nhuy□n. Sau đó x□ l□i b□ng n□□c l□nh.

Có ng□□i dùng beer đ□ kh□ mùi.

M□t cách khác là có th□ tr□n s□ th□t trong n□i n□□c sôi có thêm vài tép s□ ho□c m□t hai khúc mía.

Tác gi□ cũng có nghe nói, bên nhà có ng□□i r□t tàn nh□n. H□ đ□ ba x□ đ□ vào h□ng cho dê u□ng cho say, sau đó h□ đánh con v□t hay d□n nó, b□t nó ch□y toé khói cho th□t m□t l□, đ□ nó xu□t m□ hôi m□ hám □□t h□t c□ lông c□t đ□ đem b□t ch□t hôi ra ngoài r□i sau đó m□i c□t c□. H□ nói làm nh□ v□y th□t s□ h□t hôi và tr□ nên m□m và ngon h□n (?). Th□y sao mà dã man quá xá c□, t□i m□t ki□p nghe hôn m□y cha! N□u làm theo ki□u n□y mà □ Tây □ M□ thì đi □ t□ g□ l□ch là cái ch□c v□ cái t□i dám hành h□ «ông th□y».

Tác Giả: Nguy□n Th□□ng Chánh
Chúa Nhật, 03 Tháng 7 Năm 2011 19:36

Th□t dê qua cái nhìn c□a Đông y

Theo Gs Đ□ t□t L□i, th□t dê có tính nhi□t và có tác d□ng tr□ d□□ng, b□ huy□t, r□t t□t cho ph□ n□ m□i sinh n□.

H□u nh□ t□t c□ b□ ph□n c□a dê đ□u có th□ s□ d□ng đ□ làm thu□c. Dái dê và th□n dê có tính b□ d□□ng. X□□ng th□t có th□ s□ d□ng đ□ n□u cao. Th□t dê có tác d□ng gi□i đ□c, b□ huy□t, ch□a choáng váng, đau l□ng, chóng m□t, nh□c đ□u, v.v…

ThS Hoàng khánh Hi□n, Khoa h□c&Đ□i s□ng thì th□t dê là m□t lo□i th□t có th□ tr□ đ□□c nhi□u th□ b□nh l□m, trong đó ph□i k□ đ□n b□nh th□ng nh□ khó d□y làm th□ng l□n bu□n r□u quá c□. Ng□□i vi□t đã s□u tra r□t nhi□u tài li□u c□a các nhà chuyên môn v□ Đông y bên Vi□t Nam, thì t□t c□ đ□u nói th□t dê r□t b□ và có tính tr□ d□□ng ngo□i h□ng.

Tuy v□y, tác gi□ cũng ch□a t□ng tìm th□y đ□□c m□t tài li□u khoa h□c nào đáng tin c□y trong Medlines và MedPubs nói đ□n tính ch□t tr□ d□□ng c□a th□t dê. Ph□i chăng ý ni□m tr□ d□□ng trong Đông Y nên đ□□c chúng ta hi□u theo m□t nghĩa r□ng rãi h□n?.

Th□t dê nhi□u ch□t dinh d□□ng nh□ Protein, nhi□u b□n t□, ch□t khoáng, nhi□u vitamins, nhi□u ch□t s□t thì đ□□ng nhiên là b□ cho c□ th□ r□i. Và vi□c b□ chung n□y s□ t□o đi□u ki□n thu□n l□i cho nh□ng chuy□n khác không m□y h□i...

Tình hình th□t dê t□i Montréal

T□i Montréal, th□t dê ch□ đ□□c th□y bán trong m□t s□ ti□m th□t c□a ng□□i H□i giáo mà thôi. Th□t dê, ng□c hành hay trái d□ng ‘s□ ph□’, d□ bò và ng□u pín cũng có th□ mua không m□y khó khăn. Mu□n mua dái dê ph□i nói là mình mu□n mua amourettes! Đó các b□n th□y không? Đâu ph□i ch□ có đám đ□c r□a Vi□t Nam mình m□i chu□ng m□y món ác li□t n□y đâu? Th□t dê là n□i ám □nh chung c□a b□n đ□c r□a Á châu và Phi châu.

Th□t ngon nh□t là ph□n đùi sau, g□i là gigot giá 12$/kg, các ph□n khác r□ h□n chút đ□nh. Trái d□ng 9$/kg. B□o đ□m th□t đã đ□□c thú y sĩ nhà n□□c ki□m soát v□ sinh và áp pru t□i lò sát sinh r□i.

Không có th□t dê d□m t□i Canada đâu.

Ng□□c l□i, bên nhà thì coi ch□ng, dê thi□t dê gi□ dê d□m đ□u có c□!.

T□i Vi□t Nam, nghe đâu giá 1kg th□t dê vào kho□ng 50.000-60.000 đ□ng gì đó, tính ra cũng còn quá r□ so v□i giá th□t dê mua t□i Canada.

Lai rai ba s□i v□i b□n bè

Mùa hè đ□p tr□i, tác gi□ đ□ ngh□ các b□n nào ch□u ch□i, mua đ□i nguyên m□t con dê (l□i 12kg) đã đ□□c làm s□n r□i. Đem v□ □□p theo ki□u VN, sau đó đem ra sân n□i l□a lên quay theo l□i méchoui. Làm sao có d□ng c□? Kh□i ph□i lo, b□n hãy đ□n các ti□m cho m□□n d□ng c□, ch□ng h□n nh□ ti□m Lou Tec □ Montréal. T□i đây, b□n có th□ m□□n d□ng c□ g□m có m□t cái moteur và ph□ tùng l□nh k□nh đ□ quay méchoui. Ti□n m□□n d□ng c□ l□i 72$ cho m□t weekend. Nh□ r□ b□n bè và cũng đ□ng quên phone ng□□i vi□t đ□n tham d□ cho vui và nh□n m□i ng□□i ph□i nh□ xách theo r□□u ch□ng h□n nh□ Porto lo□i trên 10 tu□i thì càng t□t. B□o đ□m s□ vui l□m, m□t d□p đ□ g□p g□ b□n hi□n và tha h□ v□a đ□p hít v□a đ□u láo chuy□n trên tr□i d□□i đ□t, chuy□n m□y em chân ng□n chân dài. Sau bu□i nh□u mình dám quên luôn c□ đ□□ng đi l□i v□ l□m!

Nói gi□n cho vui v□y thôi ch□ cũng đ□ng quên r□ng “Please don’t drink and drive”, «L’alcool au volant, c’est criminel» đó nghe hông các b□n già. Láng cháng dám b□ phú lích giam m□t b□ng lái đau l□m ch□ ch□ng ph□i ch□i đâu!

K□t lu□n

Th□t ra, tác gi□ cũng không bi□t đ□□c th□t dê th□t s□ có effet hay có b□ cho ba cái v□ kia hay không? Đây ch□ng qua là kinh nghi□m riêng r□ c□a m□i cá nhân mà thôi. M□t s□ b□n bè c□a ng□□i vi□t là dân ăn nh□u chuyên nghi□p, h□ có t□t hay n□ d□ l□m và c□ quy□t, th□ th□t r□ng th□t dê r□t tr□ d□□ng. Effet ít hay nhi□u tùy cũng tùy thu□c vào tu□i tác c□a con dê hai c□ng, dê đ□c hay dê cái, dê non còn sung s□c hay dê c□ đã cúp bình thi□c r□i, và cũng tùy vào cách bi□n ch□ thành món ăn n□a. Đây là ch□a k□ đ□n v□n đ□ « sung v□i b□, b□t l□c v□i v□ »
Có m□t đi□u ch□c ch□n là ph□n đông các đ□ng mày râu trên th□ gi□i nh□ Vi□t Nam, Trung Hoa, Thái Lan, Lào, Phi Lu□t Tân, Á R□p, Phi Châu, v.v…đ□u tin t□□ng là v□ đó là chuy□n có thi□t.

Đ□i v□i đa s□ đàn ông phe ta, th□t dê đã g□n li□n v□i đ□ tam khoái trong nhóm ANDI. S□ ki□n h□ m□i khi nói đ□n ch□ dê là t□o trong đ□u m□t hình □nh liên h□ xa g□n đ□n trò múa lân dù r□ng ch□a ph□i là mùa T□t nh□t. Các nhà khoa h□c g□i đây là t□ k□ ám th□. Ph□i chăng hi□n t□□ng n□y đã giúp ph□n nào cho tác d□ng tr□ d□□ng.

(Hình minh h□a)

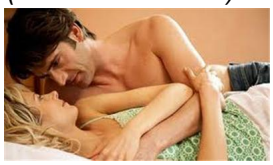

Theo ý ki□n c□a c□ quan Qu□n tr□ Th□c ph□m và D□□c ph□m Hoa K□ FDA, thì không có th□c ăn nào có tính tr□ d□□ng (aphrodisiac) c□. Món tr□ d□□ng th□t s□ ch□ có gi□a hai cái l□ tai c□a chúng ta và đây ch□ là y□u t□ tâm lý mà thôi.

Khoa h□c g□i đây là hi□u qu□ v□ effet placebo!

Còn m□t cách tr□ li□u khác đôi khi cũng có k□t qu□ l□m mà ch□ c□n ph□i ăn th□t dê ho□c u□ng

thu□c men gì c□, đó là áp d□ng cách c□m tr□i chay t□nh trong đôi ba tu□n, cho tinh th□n th□t s□ng khoái và thân xác kh□e kho□n h□n r□i m□i x□ tr□i. Th□i gian t□nh d□□ng càng lâu thì càng t□t, nh□ng không đ□□c quá lâu s□ quên bài h□t. Đúng v□i câu use it or loose it! Đây là m□t trong nhi□u cách tr□ li□u theo l□i thiên nhiên n□u ch□ng may b□ m□t đi□n.

Còn các bà, các ch□ tuy ngoài m□t, ngoài mi□ng thì nói ăn làm chi ba cái th□ đ□ qu□ đó, nh□ng mà trong b□ng l□i m□ c□, hăng hái móc h□u bao đ□a anh hai cho các ông đi mua th□t dê v□ nh□u cho đã đ□i, r□i sau đó t□i thành qu□ s□ng đ□ đ□□c các bà…khen!

S□□ng ch□a! Chuy□n khó hi□u thi□t.